

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Затверджено
На засіданні кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

доц. В.С. Корнят

**Силабус з навчальної дисципліни «Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг в громаді»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності 231 Соціальна робота**

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг в громаді
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Столярик Ольга Юріївна, доктор філософії соціальної роботи, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Перга Анастасія Анатоліївна, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактна інформація викладача	ел. пошта: olha.stolyaruk@lnu.edu.ua конт. тел.: 0969615493 ел. пошта: Anastasiia.Perha@lnu.edu.ua конт. тел.: 0634670354
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю) (кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7 (ауд.7). Передбачені онлайн консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/rozvytok-ta-zabezpechennia-nadannia-sotsialnykh-posluh-v-hromadi https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=5029 (Moodle)

Інформація про дисципліну	<p>Дисципліна «Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг в громаді» є нормативною дисципліною зі спеціальності 231 Соціальна робота для освітньої програми «Соціальна педагогіка», яка викладається в 5 семестрі для студентів денної форми навчання (4 семестрі для студентів заочної форми навчання) в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Коротка анотація дисципліни	<p>Курс «Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг в громаді» призначено для бакалаврів третього року денної та другого року заочної форми навчання. Основна ідея курсу – сформувати у студентів теоретичні та практичні знання щодо системи надання соціальних послуг в умовах процесу децентралізації в Україні, її нормативно-правове підґрунтя та механізми реалізації, розуміння переліку та типології базових та специфічних соціальних послуг, структури соціальної служби в громаді, розуміння інструментів оцінки спроможності громад надавати соціальні послуги, знання методів оцінки потреб громади у соціальних послугах та шляхів їх впровадження, здійснення моніторингу та оцінки якості впроваджених соціальних послуг.</p>
Мета та цілі дисципліни	<p>Мета нормативної навчальної дисципліни «Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг в громаді» полягає у формуванні у студентів теоретичних та практичних знань щодо системи надання соціальних послуг в умовах процесу децентралізації в Україні, її нормативно-правове підґрунтя та механізми реалізації, розуміння переліку та типології базових та специфічних соціальних послуг, структури соціальної служби в громаді, розуміння інструментів оцінки спроможності громад надавати соціальні послуги, знання методів оцінки потреб громади у соціальних послугах та шляхів їх впровадження, здійснення моніторингу та оцінки якості впроваджених соціальних послуг. Студенти, у результаті вивчення дисципліни, повинні розуміти роль державних структур та органів місцевого самоврядування в впровадженні та розвитку соціальних послуг, а також основні його механізми – соціальне замовлення, соціальне партнерство, наснаження груп самоорганізації шляхом соціального діалогу.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати теоретичне та практичне розуміння всебічного аналізу реформування системи надання соціальних послуг та особливостей соціальної політики України; • озброїти практичними навиками аналізу нормативно-правових змін в законодавстві щодо надання соціальних послуг в умовах децентралізації на прикладі об'єднаної територіальної громади; • сформувати теоретичні знання щодо переліку та типології соціальних послуг, що надаються в громаді та визначення елементів структури соціальної служби, яка здійснює соціальне обслуговування, соціальний захист та надає послуги мешканцям громади; • озброїти знаннями щодо шляхів оцінки спроможності громад надавати соціальні послуги, методи

	<p>збору інформації про потреби ОТГ у соціальних послугах, моделей їх впровадження, інструментів оцінки та моніторингу якості надання соціальних послуг;</p> <ul style="list-style-type: none"> • навчити визначати суб'єктів та споживачів соціальних послуг та шляхів їх реалізації через потенціал громади (соціальне замовлення, соціальне підприємництво, соціальний діалог), наснаження груп самоорганізації громади до надання та розвитку соціальних послуг в громаді.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безпалько, О. В. (2005). <i>Соціальна робота в громаді: навчальний посібник</i>. К., 176 с. 2. Белевцова, Я. С. (2011). <i>Механізм підвищення якості соціальних послуг на рівні місцевих органів влади : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02</i>. Харків. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ при Президентові України. Х., 20. 3. Кучер, Г. М. (2019). <i>Соціальна робота з вразливими категоріями населення в умовах територіальної громади</i> (Doctoral dissertation, Умань, 2019. 301 с. URL: https://nauka.udpu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Дисертація-Кучер.pdf) 4. <i>Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах / Практичні рекомендації</i>. Київ, 2019. 5. Семигіна, Т. (2004). <i>Робота в громаді: практика й політика</i>. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 180 с. 6. Семигіна, Т. (2022). Розуміння соціальної роботи в громаді: рефлексивний огляд власних публікацій. <i>Матеріали конференції МЦНД</i>, (21.10. 2022; Дніпро, Україна), 50-55. 7. Слозанська Г. І. <i>Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія</i> / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с. <p>Додаткова навчальна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Голденблат, М. (2018). Особливості формування сучасної системи надання соціальних послуг: українські реалії. <i>ЛОГОΣ. Мистецтво наукової думки</i>, (1), 12-14. 2. Діденко, Н. Г. (2018). Надання якісних соціальних послуг й розвиток соціальної інфраструктури громад в умовах децентралізації. <i>Науково-практичне забезпечення децентралізації надання послуг в об'єднаних територіальних громадах</i>, 86-89. 3. Дударьов, В. В., & Попович, В. М. (2019). Соціальне замовлення як інструмент підвищення ефективності надання соціальних послуг на регіональному рівні. <i>Вісник НТУУ" КПІ" Політологія</i>.

- Соціологія. Право*, (2 (42)), 11-17.
4. Ільчук, Л. І. (2018). Розвиток системи інтегрованих соціальних послуг в умовах децентралізації (на прикладі об'єднаних територіальних громад). *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*, (1), 116-123.
 5. Ковалевська, А., & Нечипоренко, Я. (2019). Підприємництво на базі громади як особливий вид соціального підприємництва. *Молодий вчений*, (7 (71)), 134-141.
 6. Ковязіна, К. О. (2018). Актуальний стан системи надання соціальних послуг: що дають реформи?. *Стратегічні пріоритети*, (3-4), 100-107.
 7. Кравченко, М. В. (2014). Механізми децентралізації соціальних послуг в Україні. *Демократичне врядування*, (14).
 8. Кравченко, О. (2022). Соціальна робота в громаді в умовах війни. *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*, 1(42), 63-70.
 9. Лазарева, А. О., Кулініч, Т. В., & Боднарчук, О. В. (2021). Проблематика розробки стратегії діяльності територіальних громад у контексті сталого розвитку. *Економіка та держава*, (4), 99-104.
 10. Ортіна, Г. В., Сокіл, О. Г., Прус, Ю. О., Застрожнікова, І. В., & Єфіменко, Л. М. (2019). Сталий розвиток місцевих громад в умовах децентралізації: монографія.
 11. Петровський, П. М., & Обіход, М. М. (2020). Теоретико-методичні засади публічного управління розвитком соціальних послуг для дітей та сімей з дітьми в місцевих територіальних громадах. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (4 (60)), 68-76.
 12. Слозанська, Г. І. (2017). Упровадження посади фахівця із надання соціальних послуг населенню в умовах об'єднаної територіальної громади: труднощі, що виникають. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, (1 (1)), 267-276.
 13. Слозанська, Г. І., & Горішна, Н. М. (2016). Діяльність фахівця із соціальної роботи з надання соціальних послуг населенню у територіальній громаді. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна*, (12), 113-118.
 14. Спіріна, Т. П., & Лунь, К. О. (2021). Надання інтегрованих соціальних послуг в Україні: міждисциплінарний підхід. *Науковий журнал "Інноваційна педагогіка"*, (40), 215-218.
 15. Сухова, К. К. (2021). Сучасні механізми публічного управління з кадрового забезпечення соціальними працівниками об'єднаних територіальних громад. *Актуальні дослідження в соціальній сфері*, 40-42.

	<p>16. Шакур, В. Ю., & Москаленко, О. В. (2020). Підвищення якості надання соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах. <i>Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з дистанційною участю, Том I, 11 листопада 2020 р.</i>–Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020.–303 с. У матеріалах конференції висвітлені передові науково-практичні результати досліджень, отримані в галузі публічного управління та адміністрування. Для студентів, 195.</p> <p>Інтернет-ресурси: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text https://www.unicef.org/ukraine/%D1%96stories/social-services https://decentralization.gov.ua/news/12073 https://www.msp.gov.ua/content/oroganzacii-nadannya-socialnih-poslug.html https://www.vplyv.org.ua/archives/5940 http://www.hopeandhomes.org.ua/blog/shcho-take-intehrovani-sotsialni-posluhy-poiasniuiemo-na-prykladi/ https://auc.org.ua/novyna/rekomendaciyi-gromadam-shchodo-organizaciyi-nadannya-socialnyh-poslug-v-umovah-voynnogo https://euprostit.org.ua/practices/143552</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 64 години аудиторних занять. З них 32 год – лекційні, 32 год – семінарські/практичні заняття та 26 годин самостійної роботи студентів</p> <p>Заочна форма навчання: 18 години аудиторних занять. З них 8 год – лекційні, 10 год – семінарські/практичні заняття та 72 годин самостійної роботи студентів</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Інтегральна компетентність (ІК): ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

- ФК9.** Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК10.** Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11.** Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК12.** Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
- ФК13.** Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.
- ФК14.** Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
- ФК15.** Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
- ФК18.** Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
- ФК20.** Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1.** Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
- ПРН3.** Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
- ПРН4.** Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
- ПРН5.** Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- ПРН6.** Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
- ПРН9.** Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
- ПРН10.** Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
- ПРН11.** Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
- ПРН12.** Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
- ПРН13.** Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб,

	<p>специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.</p> <p>ПРН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.</p> <p>ПРН17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й оснажувати клієнтів.</p> <p>ПРН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.</p> <p>ПРН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p>
Ключові слова	Соціальні послуги, соціальне обслуговування, соціальна робота в громаді, кейс-менеджмент, оцінка та моніторинг якості соціальних послуг, соціальний менеджер, соціальна служба
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Теорії соціальної роботи», «Деонтологія соціальної роботи», «Основи соціально-правового захисту особистості», «Технології соціальної роботи в Україні та світі».

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, пошуковий (евристичний), проблемного викладу навчального матеріалу, інтерактивні та методи активізації навчання (бесіда, мозковий штурм, дискусія, робота в парах/групах тощо), наочні (презентації, демонстрація відеоматеріалів), проектувальні, робота з навчально-методичною літературою.</p>
<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Під час викладання навчальної дисципліни використовуються: комп'ютер, мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: Впродовж семестру:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Семінарські заняття: (10 балів) - 1 семінар по 10 балів. • Практичні заняття (60 балів) – 15 практичних занять по 4 бали. • Контрольна робота у системі Moodle – 30 балів <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, підготовки питань семінарських занять, поточного контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації шляхом вирішення практичних завдань. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного/семінарського заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.</p>

Питання до контрольної роботи

1. Законодавчі та інституційні положення, що регулюють надання соціальних послуг в соціальній роботі. Система соціального обслуговування в Україні.
2. Науково-теоретичні підходи до змісту поняття «соціальна послуга». Соціальні послуги як різновид соціальної підтримки.
3. Ретроспектива становлення та розвитку соціальних послуг в Україні: відхід від патерналізму.
4. Система соціальних послуг в Україні. Нормативно-правові документи, що регулюють систему надання соціальних послуг.
5. Характеристика соціальних послуг: організаційний, нормативно-правовий, інституційний компоненти.
6. Форми, види та принципи надання соціальних послуг. Класифікація соціальних послуг.
7. Стандарт соціальної послуги і показники якості соціальних послуг.
8. Цілі соціальних послуг: профілактика та подолання складних життєвих обставин, мінімізація наслідків складних життєвих обставин.
9. Умови конкурсу на надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення. Компенсація надавачам соціальних послуг вартості наданих ними соціальних послуг. Порядок та інструкція надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення.
10. Фінансування надання соціальних послуг: кошти державного та місцевих бюджетів, спеціальні фонди, кошти підприємств, установ та організацій, плати за соціальні послуги, кошти благодійної допомоги (пожертвувань) та інших джерел.
11. Державно-приватне партнерство. Державні закупівлі. Конкурс соціальних проектів.
12. Залучення органів самоорганізації населення громади до надання соціальних послуг.
13. Працівники системи надання соціальних послуг, об'єднання надавачів (державний та недержавний сектор) та отримувачів соціальних послуг. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: зміст, підрозділи.
14. Звернення (заява)/повідомлення про надання соціальних послуг. Рішення про надання соціальних послуг, договір. Заходи з реалізації індивідуального плану надання соціальних послуг. Моніторинг надання соціальних послуг, оцінка їх якості.
15. Визначення потреб населення громади у соціальних послугах.
16. Інформування мешканців ОТГ про перелік соціальних послуг.
17. Здійснення заходів для виявлення вразливих груп населення, осіб і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та їх забезпечення відповідно до потреб наданням базових соціальних послуг. Складання планів створення/розвитку соціальних послуг в ОТГ.
18. Фінансування надання соціальних послуг. Забезпечення підвищення кваліфікації надавачів соціальних

	<p>послуг. Моніторинг моніторингу надання соціальних послуг, оцінки їх якості, оприлюднення результатів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 19. Базові соціальні послуги. Соціальна профілактика. Соціальна підтримка. Соціальне обслуговування. 20. Прості, комплексні, комплексні спеціалізовані та допоміжні соціальні послуги. 21. Соціальні послуги за місцем проживання, стаціонарні, напів стаціонарні, за місцем перебування. 22. Екстрені (кризові), постійні, тимчасові та одноразові соціальні послуги. 23. Мінімальний рівень соціальних послуг в ОТГ. Доступність, прозорість, захист прав отримувачів. 24. Оцінювання потреб особи (дитини)/сім'ї у соціальних послугах. Захист прав та інтересів дитини в громаді. 25. Застосування підходу, заснованого на правах людини (ППЛ). 26. Діагностика потреб – дослідження через діяльність. Діагностика соціальної ситуації у громаді. 27. Уніфікована технологія «ведення випадку особи/сім'ї» та «ведення випадку дитини». Основні пріоритети ведення випадку: найкращі інтереси дитини, підвищення стійкості та поліпшення якості життя, співпраця та партнерство, повага та просування сильних сторін клієнта, повага до різноманітності, культури та традицій. 28. Функції голови ОТГ та виконавчого комітету. Повноваження ЦНАП, сектору надання адміністративних послуг та відділу з питань соціального захисту населення. Служба ФСР та служба у справах дітей. Центр надання соціальних послуг. Старостат, послуги в громаді та інші надавачі. 29. Соціальна служба в громаді. Обов'язки та повноваження. Роль та функції соціального менеджера. Особливості діяльності фахівця з соціальної роботи. Поле діяльності соціального працівника. 30. Соціальне планування та розвиток послуг в громаді. Створення робочої групи з планування соціальних послуг. Визначення цілей громади із соціального розвитку. Цільові програми розвитку соціальних послуг в громаді. 31. Єдині підходи в організації роботи системи. Сприяння створенню ринку соціальних послуг, підтримка недержавних організацій. Адресність соціальних послуг. 32. SWOT – аналіз у сфері соціальної допомоги в громаді та добре врядування (good governance). Матриця для оцінки спроможності ОТГ надавати послуги соціальної допомоги. 33. Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг соціальної допомоги у громаді. Ініціативи самопомоги.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.** Ресурси в Інтернеті	Опрацювати матеріали лекції. Семінар Розкрити питання: 1. Соціальне обслуговування в Україні: ретроспектива становлення (у вигляді хронологічної таблиці). 2. Соціальні послуги: поняття та зміст. 3. Суб'єкти надання соціальних послуг. Самостійна робота, 2 год. Підготовка до семінарського заняття.	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Законодавчі та інституційні положення, що регулюють надання соціальних послуг в соціальній роботі.</p> <p>Система соціального обслуговування в Україні. Науково-теоретичні підходи до змісту поняття «соціальна послуга». Соціальні послуги як різновид соціальної підтримки.</p>	<p>Лекція, 2 год</p> <p>Семінарське заняття, 2 год</p> <p>Самостійна робота, 2 год.</p>	<p>Основна: 3,4,7</p> <p>Додаткова: 1, 4, 5</p> <p>Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції.</p> <p>Практичне заняття: 1. Розробити презентацію нормативно-правової бази, що регулює надання соціальних послуг в Україні. 2. Розробити презентацію-постер із типологією соціальних послуг в Україні. Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття.</p>	1 тиждень

<p>2-3</p>	<p>Тема 2-3. Система соціальних послуг в Україні. Нормативно-правові документи, що регулюють систему надання соціальних послуг. Характеристика соціальних послуг: організаційний, нормативно-правовий, інституційний компоненти. Форми, види та принципи надання соціальних послуг. Класифікація соціальних послуг. Стандарт соціальної послуги і показники якості соціальних послуг.</p>	<p>Лекція, 4 год Практичне заняття, 4 год Самостійна робота, 2 год.</p>	<p>Основна 4,7 Додаткова 2, 3, 6 Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції. Практичне заняття (формат – мозковий штурм): Опрацювати ЗУ «Про соціальні послуги», та розкрити умови конкурсу соціального замовлення, його порядок та інструкцію щодо надання соціальних послуг (формат – презентація). Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття. Переглянути відеоролик (покликання в Moodle щодо специфіки соціального замовлення)</p>	<p>2-3 тиждень</p>
<p>4-5</p>	<p>Тема 4-5. Соціальне замовлення та фінансові аспекти системи соціального обслуговування. Надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсація надавачам вартості наданих ними послуг. Порядок та інструкція надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення. Фінансування надання соціальних послуг: кошти державного та місцевих бюджетів, спеціальні фонди, кошти підприємств, установ та організацій, плати за соціальні послуги, кошти благодійної допомоги (пожертвувань) та інших джерел. Державно-приватне партнерство. Конкурс соціальних проєктів. Залучення органів самоорганізації населення громади до надання соціальних послуг.</p>	<p>Лекція, 4 год Практичне заняття, 4 год Самостійна робота, 2 год.</p>	<p>Основна 3, 4, 7 Додаткова 2, 8, 10, 11 Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції. Практичне завдання (робота в групах): Розглянути зразок реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг. Розробити зразок заяви (звернення) за соціальною послугою на прикладі конкретної особи чи соціальної групи та алгоритм рішення щодо надання послуг, заключення договору. Самостійна робота, 2 год. Підготовка до семінару (опрацювати Постанову КМУ №449 «Про затвердження</p>	<p>4-5 тиждень</p>

				Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text)	
6	Тема 6. Працівники системи надання соціальних послуг, об'єднання надавачів (державний та недержавний сектор) та отримувачів соціальних послуг. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: зміст, підрозділи. Звернення (заява)/повідомлення про надання соціальних послуг. Рішення про надання соціальних послуг, договір. Заходи з реалізації індивідуального плану надання соціальних послуг.	Лекція, 2 год Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 2 год.	Основна 3, 4 Додатова 14, 16, Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції. Розробити презентацію (робота в групах) з оцінки потреб населення громади у соціальних послугах (обрати форму та метод оцінки, здійснити «умовне» картування громади) на прикладі конкретної ОТГ. Самостійна робота, 2 год. Робота над підготовкою до практичного заняття. Опрацювати сайт із Реєстром надавачів та отримувачів соціальних послуг: https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html	6 тиждень
7-8	Тема 7-8. Визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах та повноваження ОТГ щодо розвитку системи надання соціальних послуг. Визначення потреб населення громади у соціальних послугах. Інформування про перелік соціальних послуг. Здійснення заходів для виявлення вразливих груп населення, осіб і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та їх забезпечення	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год Самостійна	Основна: 4, 5 Додаткова: 4, 6, 8, 11, 12 Інтернет-ресурси	Практичне заняття: інтерактивне обговорення Розробити презентацію, де розкрити стандарт надання конкретної соціальної послуги (індивідуально). Вказати сильні та слабкі сторони стандарту. Самостійна робота, 2 год.	7-8 тиждень

	відповідно до потреб наданням базових соціальних послуг. Складання планів створення/розвитку соціальних послуг в ОТГ.	робота, 2 год.		Підготовка до практичного заняття .	
9	Тема 9. Класифікація, типологія соціальних послуг в громаді та порядок їх надання. Принципи надання соціальних послуг. Базові соціальні послуги. Соціальна профілактика. Соціальна підтримка. Соціальне обслуговування. Прості, комплексні, комплексні спеціалізовані та допоміжні соціальні послуги. Соціальні послуги за місцем проживання, стаціонарні, напів стаціонарні, за місцем перебування. Екстрені (кризові), постійні, тимчасові та одноразові соціальні послуги. Мінімальний рівень соціальних послуг в ОТГ. .	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 2 год	Основна 4 Додаткова: 1, 4, 13 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання (презентація 30-35 слайдів): Розкрити зміст технології кейс-менеджменту (ведення випадку) сім'ї та ведення випадку дитини: форми, методи, технології, інструменти – на вибір. Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття . Опрацювати план ведення випадку та бланк оцінки безпекового середовища, в якому перебуває дитини.	9 тиждень
10	Тема 10. Ведення випадку. Оцінювання потреб особи (дитини)/сім'ї у соціальних послугах. Захист прав та інтересів дитини в громаді. Застосування підходу, заснованого на правах людини (ППЛ). Діагностика потреб – дослідження через діяльність. Уніфікована технологія «ведення випадку особи/сім'ї» та «ведення випадку дитини». Основні пріоритети ведення випадку: найкращі інтереси дитини, підвищення стійкості та поліпшення якості життя, співпраця та партнерство, повага та просування сильних сторін клієнта, повага до різноманітності, культури та традицій. Повага та застосування професійного підходу, заснованого на правах людини.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год	Основна 1, 3, 4, 5, 7 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Розкрити питання (у форматі дискусійної панелі): 1. Описати зміст та функції голови ОТГ та виконавчого комітету у впровадженні соціальних послуг в громаді. 2. Повноваження ЦНАП, сектору надання адміністративних послуг та відділу з питань соціального захисту населення. 3. Роль служби ФСР та служби	10 тиждень

		Самостійна робота, 2 год.		у справах дітей. 4. Місце центру надання соціальних послуг у громаді. Функції старостату (презентація у підгрупах). Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття.	
11	Тема 11. Структура управління соціальними послугами в громаді. Функції голови ОТГ та виконавчого комітету. Повноваження ЦНАП, сектору надання адміністративних послуг та відділу з питань соціального захисту населення. Служба ФСР та служба у справах дітей. Центр надання соціальних послуг.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 2 год	Основна 4, 7 Додаткова 4, 6, 7, 11 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Розробити презентацію «Структура, роль та функції соціальної служби в громаді» (робота в групах). Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття..	11 тиждень
12	Тема 12: Роль та місія Служби фахівців із соціальної роботи (ФСР) в громаді. Соціальна служба в громаді. Обов'язки та повноваження. Роль та функції соціального менеджера. Особливості діяльності фахівця з соціальної роботи. Поле діяльності соціального працівника.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год (презентація, дискусія). Самостійна робота, 2 год	Основна 2, 3, 4, 7 Додаткова 12,13,14,16 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Розробити презентацію на прикладі конкретної ОТГ (робота в групах): створення та склад робочої групи, визначення цілей громади із соціального розвитку та розроблення на основі них конкретної цільової програми. Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття. Опрацювати рекомендації щодо розрахунку вартості соціальної послуги на	12 тиждень

				прикладі послуги соціального супроводу для сімей, що перебувають в СЖО (покликання: https://www.unicef.org/ukraine/media/9736/file/%D0%A1%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0_2.pdf)	
13	Тема 13. Соціальне планування та розвиток послуг в громаді. Створення робочої групи з планування соціальних послуг. Визначення цілей громади із соціального розвитку. Цільові програми розвитку соціальних послуг в громаді.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Самостійна робота, 2 год.	Основна 3,4,7 Додаткова 3, 4, 5, 9 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання (формат – дискусійна панель): Опрацювати проєкт «Спільно» - «Найкращі практики надання соціальних послуг в Україні: прогрес, результат та виклики» (https://www.unicef.org/ukraine/media/16701/file/UNICEF_Report_2021_ukr.pdf) Самостійна робота, 2 год. Підготовка до практичного заняття.	13 тиждень
14	Тема 14. Соціальні послуги в умовах децентралізації: переваги та бар'єри. Єдині підходи в організації роботи системи. Удосконалення управління системою в умовах децентралізації та оптимізація видатків. Сприяння створенню ринку соціальних послуг, підтримка недержавних організацій. Адресність соціальних послуг.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год Самостійна	Основна: 1, 2, 4, 7 Додаткова: 2, 4, 6, 15 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання (робота в групах): Підготувати презентацію «Підвищення професійної кваліфікації надавачів соціальних послуг в громадах» та навести приклади. Самостійна робота, 2 год.	14 тиждень

		робота, 2 год.		Робота над презентацією до практичного заняття.	
15	<p>Тема 15. Єдині підходи в організації роботи системи надання соціальних послуг в ОТГ.</p> <p>Єдність термінології для різних законів (про соціальну роботу, реабілітацію, громадян похилого віку та ін.). Визначення основних напрямів державної політики та засад функціонування системи (профілактика, відповідність соціальних послуг потребам, безперервність, послідовність, рівність прав, обов'язків та відповідальності). Залучення до участі зацікавлених сторін на всіх етапах підготовки та надання соціальних послуг. Єдиний алгоритм - "ведення випадку".</p>	<p>Лекція, 2 год.</p> <p>Практичне заняття, 2 год</p> <p>Самостійна робота, 2 год</p>	<p>Основна 3, 4, 7</p> <p>Додаткова: 6, 10</p> <p>Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції</p> <p>Практичне завдання: Підготувати орієнтовний проект матриці, яку можна використовувати для оцінки спроможності конкретної ОТГ надавати послуги соціальної допомоги.</p> <p>Самостійна робота, 2 год.</p> <p>Підготовка до практичного завдання.</p>	15 тиждень
16	<p>Тема 16. SWOT – аналіз у сфері соціальної допомоги в громаді та добре врядування (good governance). Матриця для оцінки спроможності ОТГ надавати послуги соціальної допомоги.</p> <p>SWOT – аналіз та інші інструменти оцінки соціальних послуг в громаді. Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг соціальної допомоги у громаді. Ініціативи самопомоги. Матриця для оцінки спроможності ОТГ надавати послуги соціальної допомоги.</p>	<p>Лекція, 2 год.</p> <p>Практичне заняття, 1 год</p> <p>Самостійна робота, 2 год.</p>	<p>Основна 4,7</p> <p>Додаткова: 2,3,6,9</p> <p>Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції.</p> <p>Розкрити питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальне обслуговування в Україні: ретроспектива становлення (у вигляді хронологічної таблиці). 2. Соціальні послуги: поняття та зміст. 3. Суб'єкти надання соціальних послуг. <p>Самостійна робота, 2 год.</p> <p>Підготовка до практичного заняття.</p>	16 тиждень
16	Контрольна робота (Moodle)	1 год. Самостійна робота, 2 год.			16 тиждень